

mada per piçarres silúriques apoiades sobre roca eruptiva, sols podria arribar la tal cova fins a les capes silúriques, cosa que no succeix, ja que el forat anomenat sols té vint metres de fondària.

La bona fè de la gent arriba fins a creure tot quant la tradició té a bé explicar; i a nosaltres ens digué que en temps de la guerra de l'Independència, el castell assetjat no podia rebre provisions de cap mena, quan un dia es presentà davant del general una dòna amb un plat de peix fresc, el què feia suposar que aquells cims es comunicaven amb la costa.

Les coves de l'Ermità i de la Mare-de-Déu, deixàrem de visitar-les per la senzilla raó de que no tenien cap interès per a nosaltres, ni són de gran importància.

A tres quarts de vuit arribàvem dalt del Turó.

Dos d'allí, el Vallès semblava extès damunt d'un plànol, i, voltat de les muntanyes que'l tanquen i separen de les altres comarques, feia que's pogués ovirar millor la seva configuració natural.

El Turó de Montcada, es troba situat de tal manera, que les muntanyes que el voltan són les següents: al N. O. les de Montserrat; al N. Sant Llorenç del Munt; al N. E. Tagamanent, Matagalls i el Montseny, i al E. i S. les altres altures que voltan a Barcelona i per mig de les quals s'escorra el Besòs.

Un cop reposats, en Macipe, sots la direcció del professor senyor Serra, prengué qualques notes per a fer el croquis topogràfic del Turó.

Visitàrem l'ermita que, dedicada a la Mare-de-Déu, s'aixeca sobre les ruïnes de l'antic

castell de Montcada, que tanta influència va exercir en l'història de Catalunya, durant els segles de la Reconquesta catalana. El primer dels comtes de Montcada, segons la tradició, fou don Dàpifer, lloctinent de Otger Catalán. Després d'una sèrie de comtes que posaren a gran alçària la casa feudal, en el segle x el castell resistí l'invasió dels alarbs. Més tard, fou assetjat per Jaume I, en el segle xiii, contra Guillem de Montcada. La ruïna del castell data de la Guerra de Successió, i dels dies en que les tropes de Lluís xiv, rei de França, entraren a Barcelona, en l'any 1697.

Després, el castell, boi derruït, serví de abrigo als sometents que des d'allí perseguïen a les tropes franceses fins als portals de Barcelona, en temps de la guerra l'Independència. Els murs que quedaven serviren més tard per a torre de senyals o telègraf militar.

Emprenguérem el retorn pel cantó de Sardanyola, cobert tot de boscos, i arribàrem a la Font de Mitja Costa a les 9 i trenta minuts. Com que hi havia gana, l'esmorzar s'ens assentà molt bé, i a les costelles que el senyor Aliguer havia comprat a Montcada tots els excursionistes els hi férem *els honors* que es mereixien.

A dos quarts d'onze, i passant per la Font Pudenta, retornàrem a Montcada per a buscar el tren de la línia de França que ens havia de portar a Granollers, a quina ciutat arribàvem a les 11 hores i 45 minuts, molt satisfets de l'excursió i de les ensenyances que, per mitjà de la mateixa, aconseguírem.

M. LASSÚS

